Ankenævnet *for* Forsikring

Den 7. august 2019 blev i sag nr. 93060:

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx

mod

Topdanmark Forsikring A/S
Borupvang 4
2750 Ballerup

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren har en bygningsforsikring. I klageskema af 2/11 2018 til nævnet samt i vedlagte bilag har klagerens advokat bl.a. anført:

"**3. Sagens tema**
Uenigheden i nærværende sag består i, hvorvidt den skete vandskade udgør en dækningsberettiget skade i henhold til betingelserne for den tegnede fritidshusforsikring. Samt hvorvidt indklagede har gjort sig ansvarlig ved fjernelse af mulighed for bevisførelse.

4. Sagsfremstilling
Klager har tegnet fritidshusforsikring på sit sommerhus beliggende …, i Topdanmark Forsikring (herefter Topdanmark), jf. **bilag 1.**

Den 4. oktober 2015 nedlukker Klager, sammen med en bekendt, sommerhuset, der lukkes for vandet og alle rør tømmes, jf. **bilag 2**.

Den 8. marts 2016 ankommer Klager til sommerhuset og konstaterer vandskade i huset. Gulve og andet er beskadiget på grund af vandudstrømning i køkken området.

Den 14. marts 2016 anmelder Klager vandskaden til Topdanmark. Der indsendes forklaring af forløbet, samt udsagn fra nabo vedrørende tilsyn af huset den 26. februar, jf. bilag 2

Den 29. marts 2016 besigtiger interne taksator ... ejendommen. Her konstaterer han, ved visuel besigtigelse alene, at årsagen til skaden er frost. Klager modtager den 8. april 2016 afslag på dækning af skaden jf. **bilag 3.**

Den 5. Maj 2016 beder Klager, efter et længere korrespondance forløb, om at skadeårsag undersøges nærmere idet der alene har været visuel besigtigelse af skaden. Og ved møde den 26. maj 2016 hos Topdanmark bliver parterne enige om at sagen ikke er fuldstændigt belyst og at taksator …. skal genbesigtige forholdet sammen med en autoriseret VVS mand.

Den 31. maj 2016 genbesigtiges ejendommen af [taksator] samme med en autoriseret VVS-mand fra [VVS-firma]. Efter visuel gennemgang af installationen afmonteres armaturerne og taksatoren medtager disse, for senere at indsende dem til Teknologisk Institut (herefter TI).

Den 6. juli 2016 modtager Klager rapporten fra TI, udfærdiget af [medarbejder fra TI]. Denne fastslår frost/mekanisk påvirkning som mulig skadesårsag, jf. **bilag 4**.

Den 28. september 2016 Indsender Klager kommentarer samt yderligere spørgsmål til rapporten fra TI, og udbeder sig [medarbejder fra TI´s] kommentarer/besvarelser af disse, jf. **bilag 5**.

Den 15. november 2016 besvarer [medarbejder fra TI] ovenstående henvendelse fra Klager, jf. **bilag 6**.

Den 29. april 2017 indsender Klager en skrivelse til Topdanmark hvori skadesforløbet kortlægges og der udbedes Topdanmarks kommentarer til hvorvidt vurdering af skadesårsag er forgået på rette grundlag, jf. **bilag 7**.

Den 15. August 2017 modtager Klager endelige afvisning i sagen, som dog er dateret 02.08.2017 jf. **bilag 8**.

5. Argumentation
Idet vi finder grundlaget for den forelagte afvisning af skaden udokumenteret, ønsker vi at belyse sagens forløb i det følgende.

Allerede ved første besigtigelse den 29. marts 2016 fastslår taksator ... at skadesårsagen er frost jf. bilag 2. Dette gøres ud fra visuel besigtigelse alene, og har ikke fundament i reelle undersøgelser eller tests af systemet.

Denne overbevisning fastholder taksatoren hele forløbet igennem, i en sådan grad, at alle efterfølgende argumenter fra både fagfolk og Klager selv, ikke tages til efterretning af taksatoren og således heller ikke af Topdanmark.

Ved besigtigelsen den 31. maj 2016 oplyser Klager at taksator … efter endnu en visuel gennemgang, vælger at afmontere armaturerne. Dette trods Klagers protester omkring, at korrekt belysning af sagen alene findes ved at trykprøve hele systemet inden afmontering. Klager belyser, i en skrivelse til Topdanmark den 29. april 2017, følgende om besigtigelsens forløb, jf. bilag 7.

'(…) Det medførte et nyt møde på stedet hvor [VVS-firma] kom sammen med taksator … for at trykprøve installationen. [Taksatoren] bad om at få afmonteret blandingsbatterierne og få installationen afproppet. Som smedeuddannet spurgte jeg som FT hvorfor man ikke trykprøvede inden men adskilte anlægget, men det skulle jeg ikke blande mig i underforstået at det havde jeg ikke forstand på.'

'[Taksatoren] konkluderede med det samme at det var som han havde forestillet sig, at det var blandingsbatterierne som var problemet. [Taksatoren] besluttede at tage dem med i bilen og sende dem til Teknologisk Institut.'

Taksator … indsender herefter de afmonterede armaturer til TI for undersøgelse. Tydeliggjort med skrift på kuverten, beder han dem undersøge årsagen til frostskade jf. **bilag 9.**

Dette til trods for at genbesigtigelsen netop blev sat i stand således skadesårsagen kunne undersøges til bunds, og ikke blot til bekræftelse af allerede besluttet årsag fra besigtigelsen d. 29. marts.

TI var således ikke blevet bedt om at undersøge hvordan skaden skete, men alene at finde frem til stedet hvor en mulig frostskade kunne være hændt.

I rapporten fra TI, jf. bilag 4 konstateredes ligeledes, at der ikke var foretaget en trykprøvning af det samlede system, før demontering, men alene at resten af systemet var fundet tæt efterfølgende:

'Det er af Topdanmark oplyst, at rørinstallationen er trykprøvet efter at armaturerne er demonteret, og at denne blev fundet tæt.'

Det bliver således ikke belyst om det intakte system, på skadestidspunktet, har været tæt. Og vi kan ikke, med sikkerhed, fastslå at det indsendte materiale overhovedet har været utæt.

Dette bekræftes yderligere i rapporten, idet der konstateres at de indsendte armaturer ikke bærer præg af frostskade, som først antaget af Topdanmarks taksator:
…
Idet TI dog var blevet bedt om at undersøge en frostskade, fandt de det mest plausible skadessted på det indsendte materiale. Rapporten valgte at fokusere på en skæv samling under armaturet, der muligvis har været utæt pga. mekanisk påvirkning:
…
Her gættedes der således på at utætheden stammede fra den skævt siddende samling, selvom man dog ikke længere kunne teste om dette var sandt. Der bemærkedes at samlingen højst sandsynligt har været tæt igennem årene, også selvom den har været skævt påsat, men uden grundlag besluttedes det at samlingen nu ikke var tæt længere.

Da Klager ikke var enig i rapportens konklusioner, indsendte han spørgsmål til denne, hvor han udbedte sig kommentarer fra [medarbejder fra TI] jf. bilag 7.

Besvarelsen fra TI henviser flere steder til ukorrekte forhold omkring husets isoleringsforhold, idet der forsøges at give forklaring på hvorledes frostskaden kan være indtruffet:

'(…) rørinstallationen er placeret i køkkenskabet hvor bagsiden af dette vender ud mod en uisoleret ydervæg'

På spørgsmålet, om hvorvidt der ikke ville være indtruffet frostskade ved andre dele af husets system, som ligeledes vendte ud imod ydervægge, svarede instituttet:

'(…) Instituttet skal henvise til den besvarelse der er vedrørende rørplaceret i køkkenskab mod ydervæg'

Det skal her bemærkes at huset er isoleret efter normen ved opførelse jf. bilag 10. TI havde således enten fået forkerte oplysninger, idet de jo ikke har besigtiget ejendommen, eller traf her udokumenterede konklusioner for at understøtte deres første rapport.

Besvarelsen bekræftede dog endnu engang, at armaturerne ville være beskadigede, såfremt en frostskade havde indtruffet:

'Ved frostskade ville kartusch have været skadet'

Dette førte dog ikke til en ændret afgørelse i forhold til første rapport.

Den 19. juli 2017 mødtes Klager, bistået af jurist …, med repræsentanter fra Topdanmark og [medarbejder fra TI]. Til diskussion var, hvorvidt skadesårsag kunne fastlås på det grundlag der forelå, eller om der alene kunne gættes om årsag til skaden nu hvor systemet var adskilt, og ikke kunne trykprøves i sin helhed.

Topdanmark påtog sig at undersøge hvorfor taksator ... valgte at afmontere armaturer før trykprøvning, samt hvorfra TI/[medarbejder fra TI] var oplyst, at ydervægge i huset skulle være uisolerede jf. bilag 11 - Klagers referat af mødet.

Topdanmark valgte dog aldrig at vende tilbage til Klager omkring disse spørgsmål, men valgte alene at gentage deres afslag på dækning den 02. August 2017

Det er i sagen klart, at der parterne imellem fortsat er uoverensstemmelser vedrørende årsagen til vandskaden. Det er dog også klart at muligheden for at påvise korrekt skadesårsag er fjernet.
Dette bekræftedes ligeledes af [medarbejder fra TI] selv i mail korrespondance af 11. december 2017 jf. **bilag 12.**

'(…) Da der ikke blev lavet en trykprøve på den skadede installation er det aldrig rigtigt fastslået hvor skaden har været. Det betyder, at skadestedet i min rapport er fastlagt ud fra de efterfølgende tekniske undersøgelse som jeg har lavet på armaturet.
Det er ikke muligt at lave en retvisende trykprøve efter at dele i installationen er demonteret.'

Den 18. oktober 2017 henvendte Klager sig til [VVS-firma], der bistod taksator … i besigtigelsen den 31. Maj 2016, for at forhøre sig om hvorvidt det er normal procedure at adskille systemet før trykprøvning. Jf. bilag 13 besvarede [medarbejder i VVS-firma] således:

'(…) Vores procedure for fejlfinding på vandinstallation er som flg.
Visuel gennemgang af installationen og hvis det ikke viser noget foretager vi en trykprøvning af hele installationen inkl. armaturer enten med gas eller med vand, inden vi foretager os yderligere.'

'(…) Vi er (i denne sag) blevet bedt om at tage bl. Batterier af før trykprøvning af [taksator] fordi der har været mistanke om frostsprængning og hvis de har fået frost så vil det ikke være muligt at udføre trykprøvning.'

Det bliver her tydeliggjort at, normal procedure ikke er blevet fulgt af Topdanmarks taksator i forbindelse med at klarlægge skadesårsag, med den årsag at han forud for undersøgelserne allerede havde besluttet, hvad skadesårsag var. Det gøres yderligere klart at taksatoren er skyld i, at man har fjernet enhver mulighed for at undersøge skaden korrekt efterfølgende.

Vi ligger hermed til grund, at Topdanmark bærer ansvaret for at skadens årsag ikke kan blive korrekt belyst.

Vi skal, om sagen bemærke at den relevante tidsperiode, for vandskade, indkredses af følgende:

- Nabo … besigtigede huset den 26. februar 2016 og konstaterede at alt er ok
- Klager opdagede vandskaden den 8. marts 2016

Det konstateres derfor at vandudslippet i huset er foregået imellem den 26. februar og den 8. marts, og som sådan bør kategoriseres som en pludselig handling. Jeg henviser her til dokumentation for vandforbrug i henholdsvis 2014, 2015 samt 2016 hvori det tydeliggøres at vandskaden er hændt i 2016 jf. det forhøjede forbrug dette år, set i forhold til andre år, jf. **bilag 14.**

Jeg skal gøre opmærksom på at Klager har henholdt sig til sikkerhedsforskrifterne jf. forsikring betingelsernes pkt. 21, og lukket for vand samt tømt rørene ved nedlukning af huset i oktober 2015. Dette bevidnet af …, der bistod Klager i dette, jf. bilag 2.

Det vides ikke hvem der har åbnet for stophanerne i brønden igen, men idet jeg henviser til ovennævnte dokumentation omkring vandforbrug, findes det påvist at vandet er blevet slået til efter 26. februar 2016. Vi finder derfor godtgjort at skaden er omfattet af forsikringsbetingelsernes pkt. 21, D1 jf. bilag 1.

Jf. Topdanmarks afvisning (bilag 8), med årsagen frostskade, skal vi gøre opmærksom på at den heri noterede frostmængde er ukorrekt. Idet vi henviser til DMI data for frostgrader i perioden, hvor det kan aflæses at middel temperaturen for perioden 26. februar til 8. marts har været mellem -2,2 og +5,3 grader, jf. **bilag 15**.

For perioden med frost er der alene tale om 3 dage i alt, hvor der ikke har været kontinuerligt frost i mere end få timer ad gangen.

Klager har bedt Ingeniør … fra [ingeniørfirma] om at kigge sagen igennem, og han bemærker følgende, jf. bilag 11.

'(…) Alle bygningsdele er isoleret med 75 mm mineraluld; gulv, ydervæg og tag.
Der er intet argument for at der lokalt i bygningen skal være forskellige temperaturforhold, herunder en 'lokal' frostsituation.
Alle installationer vil være udsat for identisk temperaturforhold.
Såfremt der har været en frostsituation og et dryppende armatur, så må det formodes at også vandlås under vask er vandfyldt – og dermed frostsprængt.'

Vi finder det naturligt at konkludere at, selv med denne mængde isolering i væggene, vil temperaturen inde i huset, som minimum, være en anelse over temperaturen udenfor.

Det ses derfor ikke påvist at der har været frostgrader i tilstrækkeligt omfang til at forårsage så omfattende skade på rør, og således ikke grundlag for afslag af dækning på forsikringen.

6. Udbedringsomkostninger
Oversigt samt specifikation af samtlige af de af Klager afholdte omkostninger til udbedring vil blive opgjort og fremlagt.

7. Advokatbistand
Det følger af forsikringsaftalelovens § 32, stk. 3, at den sikrede i forbindelse med udenretlig fremsættelse og opgørelse af krav mod selskabet kan kræve rimelige og nødvendige udgifter til advokatbistand dækket af selskabet.

Udgifterne til juridisk bistand, som Klager har afholdt inden indbringelse af klagen til Ankenævnet for Forsikring, ønskes dækket i medfør af forsikringsaftalelovens § 32, stk. 3, 1. pkt.

Oversigt samt specifikation af Klagers advokatomkostninger vil blive opgjort og fremlagt.

Det følger af nævnets vedtægter § 23, stk. 3, at ingen af parterne betaler omkostninger ved tvistløsnings-behandlingen til den anden part.

Det følger imidlertid af AK 86.881, at nævnets vedtægter ikke afskærer Klager fra i et vist omfang at få dækning for advokatomkostninger vedrørende tiden, hvor sagen har verseret, såfremt sagens omstændigheder tilsiger det.

Det bemærkes, at Klager forinden indbringelse af sagen for Ankenævnet for Forsikring har forsøgt at nå til enighed med forsikringsselskabet. Dette i form af skriftlig kommunikation og møder for at afklare sagens rette omstændigheder, hvilket ikke har resulteret i en aftale.

Klagers indbringelse af sagen for Ankenævnet har derfor været nødvendiggjort, hvorfor Klager gør gældende, at Topdanmark Forsikring skal tilpligtes at dække de advokatomkostninger, som Klager har måttet og fremadrettet må afholde, til advokatbistand i forbindelse med sagen."

Selskabet har i brev af 9/1 2018 til nævnet bl.a. redegjort for sagsforløbet og afgørelsen således:

"[Klageren] gør i nærværende tvist gældende, at vi skal tilpligtes, at betale for udbedring af en vandskade, som vi har afvist, idet der er undtaget dækning for frostskader i vilkårene.

Her følger fakta om forsikringen
Klagerne har aftalt Fritidshusforsikring (Bilag 1) med os på vilkår 5342-4 (Bilag 2).

Her får I vores oplevelse af sagsforløbet
Vi modtog den 14. marts 2016 en anmeldelse om vandskade i klagerens sommerhus …

Den 29. marts 2016 besigtigede taksator sommerhuset og den 8. april 2016 meddelte vi afslag på forsikringsdækning (bilag 3), idet der var tale om en frostsprængning, jf. vilkårenes pkt. 20, der undtager skader som skyldes frostsprængning.

Klageren ville ikke acceptere afgørelsen og rettede herefter henvendelse til selskabets cheftaksator. På baggrund heraf blev det aftalt, at taksator skulle genbesigtige ejendommen sammen med en netværkshåndværker fra [VVS-firma].

Ved genbesigtigelsen, der fandt sted den 31. maj 2016, kontrollerede man installationerne i hhv. bad og køkkenet. Installationen blev fundet tæt, og armaturer i køkken og bad blev afmonteret og sendt til Teknologisk Institut, for en nærmere teknisk undersøgelse, da vandet kom ud ved disse, hvorfor det var helt naturligt at få dem undersøgt.

Den 8. juli 2016 fastholdt vi afgørelsen og henviste til at Teknologisk Institut havde vurderet, at årsagen til vandskaden skyldtes frostsprængning (jf. rapport fra Teknologisk Institut, som klagerens advokat har fremsendt til nævnet som deres bilag 4.).

Den 14. juli 2016 tilkendegav klageren, at han ikke var enig i afgørelsen, og at han ville have en ny taksator på sagen. Cheftaksatoren besvarede klagen den 29. juli 2016 (bilag 4).

Ved brev af 28. september 2016 gjorde klageren på ny indsigelse mod rapporten fra Teknologisk Institut. På baggrund af indsigelserne afholdt vi et møde med [medarbejder fra TI] og bad ham forholde sig til de af klageren skriftlig fremsatte indsigelser.

Den 22. februar 2017 meddelte vi klageren (bilag 5), at vi på baggrund af mødet med [medarbejder fra TI] fortsat fastholdt vores afvisning. Det var Instituttets vurdering at årsagen til at vandskaden skete i køkkenet skyldtes at rørinstallationerne er placeret i et skab, hvor bagsiden af dette vender ud mod en uisoleret ydervæg. Efter der blev åbnet op for vandet, frøs vandet i røret til da der indtraf frostvejr.

Da der blev tøvejr, var omløbsmøtrikken blevet påvirket af frosten og derved deformeret, hvorved den ikke længere sluttede tæt og da isen i rørene tøede, indtraf vandskaden. Instituttets vurdering er at der er tale om en mekanisk påvirkning der skyldes frost (klageren har tidligere fremlagt rapporten som deres bilag 6).

Den 29. april 2017 rettede klageren henvendelse til selskabets kundeklager og bad om et møde med kundeklager.

Den 19. juli 2017 blev der på klagerens foranledning afholdt et møde på Topdanmarks hovedkontor (bilag 6). På mødet lovede vi at følge op med en skriftlig konklusion, som vi sendte til klageren den 2. august 2017 (fremlagt af klageren som deres bilag 8).

Den 23. april 2018 rettede klagerens advokat henvendelse til selskabets kundeklager og gjorde gældende, at der var tale om en dækningsberettigende skade.

På baggrund af henvendelsen afholdt vi et møde med [medarbejder fra TI], hvor vi sammen med ham gennemgik advokatens anbringender. På baggrund heraf svarede vi advokaten den 9. juli 2018 (bilag 7) og fastholdt, at der var tale om en frostsprængningsskade. Samme dag gjorde advokaten på ny indsigelser mod afvisningen.

Den 11. september 2018 besvarede kundeklager henvendelsen (bilag 8). Kundeklager gjorde blandt andet gældende, at vi havde bedt Teknologisk Institut om bistand i sagen, således at det blev rekonstrueret hvad der var sket og vi på en professionel, uvildig og objektiv måde kunne få skitseret skadeårsagen.

Vi henviste desuden til, at vi ikke, som påpeget af advokaten, anså det for kritisabelt, at rørene blev fjernet. Vi henviste til en mail, som klageren selv havde fremlagt mellem ham og VVS`er …, der havde oplyst, at årsagen til at armaturerne blev afmonteret inden trykprøvningen, skyldtes mistanke om frostsprængning og hvis de havde fået frost, ville det ikke være muligt at udføre en trykprøvning.

Vi henviste endvidere til, at uanset de af advokaten fremlagte erklæringer, var det fortsat [medarbejder fra TI's] overbevisning, at den mest sandsynlige skadeårsag er mekanisk overlast i rørsystemet grundet frost.

…

Her får I vores syn på sagen

Det fremgår af vilkårenes pkt. 20 D, 2 F, at 'Forsikringen dækker ikke vandskade som følge af frostsprængning, der ikke skyldes et tilfældigt svigt i varmeforsyningen'.

Vi har ved afgørelsen lagt vægt på, at skaden er sket i en periode, hvor der forud for konstateringstidspunktet har været længerevarende frost. Herunder har vi lagt vægt på, at klageren under sagen har oplyst, at huset om vinteren stod uopvarmet, hvorfor der ikke er tale om et dokumenteret svigt i varmeforsyningen. Allerede at den grund er der ikke tale om en dækningsberettigende skade.

Klageren gør gældende, at der ikke er tale om en frostskadesprængning. Vi har derfor valgt at fremsende køkkenarmaturet og badeværelsesarmaturet til Teknologisk Institut og bedt seniorspecialist indenfor Installation og Kalibrering, [medarbejder fra TI] om at undersøge armaturerne og give hans vurdering af hvad der er skadeårsagen. Det er ikke unormalt eller i strid med vores forretningsgang, som anført af klageren, idet vi antog, at det var en frostskade som i så fald ikke kunne trykprøves.

[Medarbejder fra TI] har på baggrund af de tekniske undersøgelser og oplysninger vurderet, at den mest sandsynlige årsag er, at anlægget har været udsat for frost, og at dette er skadeårsagen.

Jf. rapport fra Teknologisk Institut fra juli 2016 anfører Instituttet i rapporten side 5, at den kobling der har været til varmtvandstilslutningen ses at den enten ikke har været korrekt monteret eller været udsat for mekanisk påvirkning, da den øverste ring ikke længere passer korrekt sammen med omløbermøtrikken, og at det ses at røret har siddet skævt ned i samlingen.

Vi har endvidere ved afgørelsen lagt vægt på, at det fremgår af rapport fra Teknologisk Institut fra den 15. november 2016 side 1 in fine, at det i den konkrete sag er Instituttets erfaring, at der har været frost i selve køkkenskabet, hvilket har bevirket at samlingerne er skadet, og at dette er foregået uden at resten af installationen har lidt overlast. Videre har vi herved lagt vægt på, at det fremgår af rapporten, at det er Instituttets erfaring, at skaderne typisk sker på de installationsdele der er svagest fx samlinger og lignende.

Udover ovenstående har vi ved afgørelsen lagt vægt på, at [medarbejder fra TI], som ovenfor anført oplyser, årsagen til at det oftest er det svageste punkt på en installation der bliver skadet er, at når vand fryser udvider det sig, og så kommer der en stempelvirkning i form af et meget højt vandtryk i den del af installationen der ikke er frossen. Vand udvider sig 4,1 % når det fryser og derved kan frosten godt fryse et rør et stykke fra det sted, hvor skaden reelt skete.

Herudover har vi ved afgørelsen lagt vægt på, at ud fra de beregninger som [medarbejder fra TI] har foretaget har vandudstrømningen fundet sted i en periode mellem 7-45 dage. Der har notorisk været frost i den pågældende periode, hvilket vidner om at der er tale om en frostsprængningsskade.

Det forhold, at klagerens naboer fra sommerhusområdet har tilset huset den 26. februar 2016, mener vi ikke udelukker at skaden allerede på det pågældende tidspunkt var indtrådt. Vi skal henlede nævnets opmærksomhed på de i sagen fremlagte fotos. Som det fremgår heraf, er vandet på gulvet ikke særlig tydeligt, og hvis naboerne ikke har haft grund til at se efter vand, kan det ikke udelukkes at de har overset det. Som vi forstår den af klageren fremlagte erklæring fra naboen … har de blot tilset huset udefra, idet der ikke er oplysninger om, at de har været inde i huset.

Vi mener med ovenstående ikke at det kan lægges til grund, at skaden først er opstået efter den 26. februar 2016. Herudover fremgår det af de fremlagte temperaturmålinger at der har været frost i området i en længere periode, dvs. at udetemperaturen var under 0 grader. De målinger som klageren har fremlagt, er desuden behæftet med den fejl, at de ikke er taget på skadestedet, men på en målestation. Det kan ingenlunde udelukkes, at der lokalt har været koldere på skadestedet, idet sommerhuset ligger i en lavning, hvor der alt andet lige er koldere.

På baggrund af klagen til ankenævnet har vi på ny spurgt [medarbejder fra TI], hvad han anser, efter hans bedste faglige overbevisning, erfaring og viden samt tekniske undersøgelser for at være den mest sandsynlige skadeårsag og på ny har han bekræftet, at han anser frostsprængning, som skadeårsagen, jf. nedenstående.

'Sendt: 2. januar 2019
…
Spørgsmål 1:
Er skaden efter din bedste faglige overbevisning, erfaring og viden samt dine tekniske undersøgelser mest sandsynlig opstået på grund af frost?

SVAR:
Med min bedste overbevisning har jeg meget svært ved ikke at vurdere, at skaden skyldes frost. De undersøgelser jeg har foretaget giver et billede af, at samlingen har været udsat for mekanisk overlast, hvilket under normale forhold kun kan ske i forbindelse med frost.
…'

Vi fastholder således vores afgørelse, idet der er tale om en frostsprængningsskade, som er undtaget dækning i vilkårene. Der er tale om et ældre uopvarmede træsommerhus, der er minimalt isoleret, hvilket typisk medfører frostsprængningsskader, når man vælger at lade huset stå uopvarmede vinteren igennem.

Advokatbistand

Hvad angår klagerens henvisning til forsikringsaftalelovens § 32, stk. 3 herunder, at vi skal tiltiges at dække udgifter til juridisk bistand forud for indbringelsen af sagen for ankenævnet, skal det bemærkes, at advokatens indtræden i sagen ikke har ændret vores opfattelse, vurdering eller afgørelse af sagen. Herunder mener vi at der skal lægges vægt på, at der ikke er tale om en kompliceret sag, men blot en sag, hvor klageren ikke vil acceptere afgørelsen.

Det fremgår af Karnovs bemærkninger til FAL § 32, stk. 3., at 'Det i overvejelserne indgår, om kravet er kompliceret, men navnlig om forsikringsselskabet ved sin handlemåde har givet anledning til, at den sikrede har søgt advokatbistand, herunder om selskabet har forsømt at give klagevejledning, da det fastholdt sit afslag over for den forsikrede. Er der givet klagevejledning og har forsikrede anvendt advokat i stedet for at indbringe sagen for ankenævnet, godtgøres udgifter ikke...'

Klageren har valgt at antage juridisk bistand i stedet for straks at indbringe sagen for ankenævnet. Vi har i brev af 22. februar 2017 (bilag 5) samt også ved vores brev af 2. august 2017 (klagerens bilag 8) givet klageren skriftlig klagevejledning.

Vi har afholdt ikke ubetydelige udgifter til Teknologisk Institut netop med det formål, at få en uvildig, professionel og objektiv vurdering af skadeårsagen, og mener ikke at sagen berettiger til dækning af juridisk bistand forud for sagens indbringelse for ankenævnet, ligesom vi heller ikke mener, at der er grundlag for at tilkende klageren advokatomkostninger for indbringelse af sagen for nævnet.

Ankenævnet har afgjort lignende sager
I kendelsen 89.488 var der tale om en lignende problemstilling, hvor der var sket frostsprængning i et uopvarmet rum.

Nævnet stadfæstede selskabets afvisning med henvisning til oplysningerne fra DMI om at der havde været frost på tidspunktet for skadens indtræden, ligesom de lagde vægt på, at frosten skyldes at dårligt isolerede vægge og manglende opvarmning.

I kendelsen 79.832 var der ligeledes tale om et uopvarmet fritidshus, hvor der var sket et brud på en installation og hvor nævnet også lagde til grund, at var tale om en frostsprængning."

Klagerens advokat har i brev af 1/2 2019 til nævnet bl.a. anført:

"Vi finder det beklageligt, at Topdanmark alene vælger at besvare delvist, på flere af vores bemærkninger, i det oprindelige svarskrift. Således forholder selskabet sig ikke til vores kommentarer om frostskade-noteringen på emballagen, benyttet til indsendelse af armaturet, til Teknologisk Institut (herefter TI). Der kommenteres ligeledes heller ikke på, den af [medarbejder fra TI] fremlagte konstatering, at **skadesårsag ikke kan fastslås, idet installationen er blevet skilt ad uden trykprøvning.**

Vores kommentarer til indlæg fra Topdanmark
...
Installation fundet tæt
Under Topdanmarks fremlæggelse af sagens forløb, bemærkes følgende, om genbesigtigelse d. 31. maj 2016:

'Ved genbesigtigelsen, der fandt sted den 31. maj 2016, kontrollerede man installationerne i hhv. bad og køkkenet. Installationen blev fundet tæt, og armaturer i køkken og bad blev afmonteret og sendt til Teknologisk Institut…'

Vi kan hermed konstatere at Topdanmark, med egne ord, har konstateret installationen for tæt, ved besigtigelse, og før afmontering. Dette til trods for at der ikke blev trykprøvet på installationen, som ellers ville være normen.

Det kan derfor undre, at den afmonterede del af installationen, efterfølgende findes utæt, da TI undersøger det.

Det står dog helt fast, at et afmonteret armatur ikke kan testes for tæthed, og således, efter indsendelse til TI, alene kan undersøges visuelt. Dette iht. [medarbejder fra TI] egen kommentar, i mail af d. 11. december 2018 (bilag 12 i 1. klageskrift).

Vi må således konstatere, at et armatur, der var tæt ved besigtigelse af VVS og taksator d. 31. maj, og ikke længere var tæt ved undersøgelse hos TI i juli måned, altså må være skadet, enten ved afmontering, eller indsendelse af materialerne.

Topdanmarks påstand om uvildighed
I Topdanmarks besvarelse ses nedenstående kommentar:

'... valgt at fremsende køkkenarmaturet og badeværelsesarmaturet til Teknologisk Institut og bedt seniorspecialist indenfor Installation og Kalibrering, [medarbejder fra TI] om at undersøge armaturerne og give hans vurdering af hvad der er skadeårsagen.'

Her må vi fremføre påstanden, at TI, og [medarbejder fra TI], ikke blev bedt om at finde skadesårsagen, men alene blev bedt om at undersøge en frostskade.

Med henvisning til bilag 9 i 1. klageskrift, hvor det tydeligt ses at Topdanmarks taksator har noteret *'frostskade'* på emballagen, til indsendelse af armaturet, vil vi gerne fastslå, at TI blev bedt om at foretage en undersøgelse, hvor skadesårsag allerede var fastslået af taksator, og alene skulle bekræftes af TI.

Idet vi henviser til 1. rapport fra TI (bilag 4 i 1. klageskrift), gør vi opmærksom på at [medarbejder fra TI] giver 3 vurderinger af skadesårsag i denne. Bl.a. at skadesårsag kunne være simpel udstrømning af vand fra hanen, og dermed en vandskade. Topdanmark har dog valgt at ignorere denne vurdering i rapporten.

Det ligges hermed til grund, at Topdanmark ikke har bedt om en uvildig vurdering i sagen, men ganske tydeligt har påvirket TI og [medarbejder fra TI´s] vurdering af skadesårsag, samt uddraget de svar af rapporten, som selskabet kunne bruge til et afslag af dækning.

Spørgsmålet om isolering
I Topdanmarks besvarelse fremhæves bl.a. Nedenstående punkt i rapporten fra TI:

'... er Instituttets erfaring, at der har været frost i selve køkkenskabet, hvilket har bevirket at samlingerne er skadet...'

Her skal vi ligeledes henvise til samme rapport, også lagt som bilag 6 i 1. klageskrift, hvori TI påstår følgende:

'Rørinstallationen er placeret i køkkenskabet hvor bagsiden vender ud mod en uisoleret ydervæg'

Konklusionerne, omkring frostpåvirkningen, i denne rapport er hermed baseret på den, fejlagtige antagelse, at sommerhuset slet ingen isolering har. Her henviser vi igen, til 1. klageskrift bilag 10, hvor [ingeniørfirma] konstaterer, **at klagers sommerhus er isoleret efter normen.**

Man kan undres over hvorfra TI har modtaget disse fejlagtige oplysninger, og således fastslået at huset falder udenfor normen, hvad angår isolering. Idet TI jo netop ikke har været ude og besigtige ejendommen, må informationerne være kommet dem i hænde, på anden vis. Dette spørgsmål blev i øvrigt, ligeledes stillet af min klient, ved mødet med [medarbejder fra TI] og Topdanmark d. 19. juli 2017 jf. bilag 11 i 1. klageskrift. Topdanmark har dog endnu ikke besvaret dette spørgsmål.

Modsigende svar i rapport
I Topdanmarks besvarelse lægges der endvidere vægt på følgende i rapporten fra TI:

'Videre har vi herved lagt vægt på, at det fremgår af rapporten, at det er Instituttets erfaring, at skaderne typisk sker på de installationsdele der er svagest fx samlinger og lignende.'

Det skal dog bemærkes, at samme rapport konstaterer, at kartusch og gummipakninger ingen skader har. [Medarbejder fra TI´s] svar, på min klients spørgsmål, lyder således:

'Kommentar 3.
Af køkkenhåndvasken fremgår det, ligesom på håndvasken i badeværelset, at der ikke kan findes nogle skader på Kartuschen eller gummipakningerne i armaturet, og der er derved ingen tegn på skade i armaturet i køkkenet.
SVAR:
Ved frostskade ville kartusch have været skadet.'

[Medarbejder fra TI] besvarer her direkte, at såfremt der havde været frostskade, så ville kartusch have været beskadiget. Dette, i kraft af at kartusch og pakninger normalt, anses for at være de svageste dele af installationen. Disse dele af armaturet ses dog ubeskadigede, som også tidligere konstateret i første rapport fra TI.

Det kan dermed undre, at der kan konstateres frostskade i rapporten fra TI, trods de svageste dele på installationen, ingen tegn på skader har.

Seneste svar fra [medarbejder fra TI]
Endeligt skal vi, til Topdanmarks seneste korrespondance med [medarbejder fra TI], bemærke, at den ligeledes ikke forholder sig uvildig.

*'Jeg kopierer **dine** spørgsmål op, og besvarer **dem**.*
Spørgsmål 1:

Er skaden dine bedste faglige overbevisning, erfaring og viden samt dine tekniske undersøgelser mest sandsynlig opstået på grund af frost?'

Her bedes [medarbejder fra TI] igen, alene om at tage stilling til frost og ikke hvorvidt skaden kunne være opstået på anden vis. Såfremt Topdanmark var uvildigt interesserede i at finde skadesårsagen, kunne man have spurgt [medarbejder fra TI], om hvorvidt andre muligheder for skadesårsag, var sandsynlige. Vi henviser igen til [medarbejder fra TI´s] mail af d. 11. december 2018 (bilag 12 i 1. klageskrift), hvor han konstaterer at skadesårsag ikke kan fastslås, da installationen er skilt ad.

Vi skal kort bemærke, at ovenstående mailkorrespondance ligeledes ser ud til at have involveret flere spørgsmål fra Topdanmark til TI, idet [medarbejder fra TI] refererer til flere spørgsmål, og disse ses nummererede. Vi må dog konstatere at Topdanmark har valgt, alene at stillet ét af svarene til rådighed i denne sag.

Advokatbistand
Idet vi henviser til 1. klagesvar, skal vi fastholde klagers krav om dækning af rimelige og nødvendige udgifter til advokatbistand jf. forsikringsaftalelovens § 32, stk. 3.

Sagens komplikationer ses belyst i ovenstående, hvor det tydeliggøres at Topdanmarks tilgang til korrekt sagsbehandling og uvildighed, nødvendiggør juridisk bistand. Det bemærkes, at Klager forinden indbringelse af sagen for Ankenævnet for Forsikring, har forsøgt at nå til enighed med forsikringsselskabet. Dette i form af skriftlig kommunikation og møder for at afklare sagens rette omstændigheder, hvilket ikke har resulteret i enighed. Selskabet har i denne dialog, valgt at fastholde deres afgørelse, samt undlade at besvare direkte forespørgsler fra klager.

Klager kan ikke forventes at diskutere med selskabet om hvorvidt deres procedurer og handlemåde er etisk korrekte.

Kendelse 89.488 ses ikke anvendelig, som sammenligning, da skadesårsagen her er fastslået. Hvorimod skadesårsag ikke kan fastslås i nærværende situation, grundet Topdanmarks behandling af sagen.

Kendelse 79.832 ses ikke anvendelig, som sammenligning, da skaden her er udbedret før selskabet i sagen får mulighed for at undersøge forholdet. I nærværende sag har Topdanmark besigtiget og undersøgt sagen adskillelige gange, dog uden at foretage de korrekte prøver."

Selskabet har i brev af 28/2 2019 til nævnet bl.a. anført:

"Vores kundes rådgiver mener ikke, at der har været tale om en frostsprængning til trods for, at de tekniske undersøgelser peger på, at dette er årsagen.

Rådgiveren forsøger i den forbindelse at miskreditere teknikeren fra TI og forsøger tillige at fremstille et billede af, at der har været ufuldstændige og divergerende oplysninger.
Vi mener, at den tekniske rådgiver hele vejen igennem har udtalt sig tydeligt omkring, at han mener, at årsagen til vandskaden er en frostsprængning ved køkkenarmaturet som følge af, at der har været vand i rørene. Dette fremgår klart, når man læser de tekniske besvarelser i en helhed.

Man kan ikke uddrage enkelte passager og tage dem ud af en kontekst, som vores kunders rådgiver gør det i sin skrivelse. Det giver ikke et retvisende billede af sagen.

Vi er enige i den tekniske rådgivers opfattelse af sagen.

I forhold til isoleringsevnen på 75 mm i et sommerhus fra 1974, som står uopvarmet, så er det, uagtet vores kundes rådgivers oplysninger, ikke noget, der bidrager til at holde på ret meget varme.

Vi gør desuden opmærksom på, at vores kunde eller dennes rådgiver på intet tidspunkt har fremkommet med oplysninger i sagen, der viser, at årsagen ikke skyldes en frostsprængning.

På den ovennævnte baggrund fastholder vi, at vi ikke kan dække forholdet, da vi jf. vilkårenes pkt. 20 D, 2 F ikke dækker en vandskade som følge af en frostsprængning, der ikke skyldes et tilfældigt svigt i varmeforsyningen.

Der er ikke dokumenteret et tilfældigt svigt i varmeforsyningen i sommerhuset.

Rådgivers uvildighed
Vi stiller os undrende overfor, at man kan mene, at rådgiveren fra TI ikke skulle være uvildig, og at han skulle være påvirket af os til en bestemt holdning.

Det er efter vores mening en upassende, useriøs og udokumenteret påstand, som vi på det kraftigste tager afstand fra.

Der er tale om en erfaren specialist inden for netop det pågældende område, og han kommer fra et særdeles anerkendt firma.

Det er intet grundlag for at tro, at han/de vil lægge navn til undersøgelser og konklusioner, som de ikke står inde for.

Vi er overbeviste om, hvis specialisten havde fundet, at der havde været andre årsager til vandskaden end frostsprængning, så var det også blevet nævnt."

Til dette har klagerens advokat fremsendt brev af 19/3 2019, hvori det bl.a. er anført:

"Den 29. marts 2016 besigtigede Topdanmarks taksator og konkluderede at der måtte være tale om en frostsprængning, *uanset taksatoren ikke kunne dokumentere sin påstand.* Taksatoren tog tilsyneladende en beslutning baseret på en formodning/et gæt og ikke et faktuelt dokumenteret grundlag.

Det er Topdanmark, der har bestilt trykprøvning og det er Topdanmark, der har sørget for afmontering af blandingsbatterierne, så det Topdanmarks eget valg, at håndtere sagen, som det er sket i stedet for, at bestille TI til en undersøgelse på skadestedet.

Trykprøvningen viste i øvrigt, at rørinstallationen var tæt. Der har således ikke været en frostsprængning, da dette ville have vist sig ved trykprøvningen.

Da TI undersøger blandingsbatterierne efter trykprøvning og afmontering, kan TI ikke påvise, at der er sket en frostsprængning. Derimod kan TI konstatere, at der er sket en mekanisk påvirkning af blandingsbatterierne og at der ikke er overbevisende tegn på frostsprængning.

Så er det at Topdanmark får den idé, at stille supplerende spørgsmål til TI, der alene drejer sig om frostsprængning, uanset det efter de tidligere undersøgelser ikke er sandsynliggjort, at årsagen skyldes frostsprængning.

TI kunne have fået et opdrag af Topdanmark med, at undersøge blandingsbatterierne og beskrive de mulige skadeårsager, der, som der kunne være tale om, før afmonteringen og forsendelsen af blandingsbatterierne. Imidlertid valgte Topdanmark en ganske anden tilgang til problemstillingen og ved den tilgang kan det ikke udelukkes, at der er blevet påført blandingsbatterierne skader, som det også fremgår af rapporten fra TI.

At sagen er håndteret som sket fra Topdanmarks side er min klient uden skyld i. Min klient bør ikke bære risikoen for Topdanmarks valg af tilgang til skadesagen og det efterfølgende forsøg på, at 'feberredde' skadesagsbehandlingen med målrettede spørgsmål til kun en slags skadeårsag i håb om, at min klient ikke får medhold i sin klage.

Topdanmarks argumentation går blandt andet på nu, at min klient og jeg ikke har fremkommet med oplysninger i sagen, der viser årsagen ikke skyldes frostsprængning. Det er en argumentation, der tydeligt viser, at Topdanmark ikke har mere at komme med i sagen.

Topdanmarks egen igangsatte trykprøvning viste ingen utæthed. Her er vi enige og det skal vi da ikke argumentere imod.

Topdanmark valgte at afmontere og de valgte risikoen for, at beskadige blandingsbatterierne ved afmontering frem for, at få dem undersøgt, hvor de sad i bygningen. Her har vi gjort opmærksom på, at fremgangsmåden er forkert og umiddelbart kan have skadet blandingsbatterierne i henhold til TI´s ekspert som er hyret ind til udtalelsen af Topdanmark. Her er vi enige og det skal vi da heller ikke argumentere imod.

Og endeligt udtaler TI sig i november 2016 om, at der ***ikke*** foreligger klare beviser for, at skaden skyldes frost og at skaden ikke bør kunne afvises som værende opstået på grund af frost. Og også her er vi enige og skal heller ikke her argumentere for det modsatte.

Topdanmark har således på bedste vis løftet min klients bevisbyrde for, at der ikke kan være tale om en frostsprængning. Dette skal vi da ikke argumentere for al den stund, at dokumentationen for at der ikke er sket en frostsprængning allerede ligger i klagesagen.

At Topdanmark herefter – umiddelbart fordi selskabet ikke har vurderet skadesagen på det fornødne sikre grundlag, må selskabet se deres sag smuldre på grund af sagsbehandlingsfejl, herunder taksatorens udokumenterede gæt på frostsprængning, der afstedkom andre sagsbehandlingsfejl, fx ikke at få undersøgt blandingsbatterierne af TI mens blandingsbatterierne var monteret.

At Topdanmark efterfølgende forsøger, at indprente TI at skadeårsagen kun kan være frostsprængning, betyder ikke at Topdanmark har løftet bevisbyrden for at der har været tale om en frostsprængning – tværtimod. Her har vi argumenteret for, at vi undrer os over fremgangsmåden,

der bærer præg af 'panik' efter at de modtog TI´s første rapport, der kom til det resultat, at der ikke var tale om frostsprængning.

Fakta er – og jeg må desværre endnu en gang gentage mig selv – det er en realitet, at der er sket afmontering før undersøgelsen af emnet hos TI, og at den konstaterede skade på blandingsbatterierne sagtens kan have en anden årsag. Det er faktisk overvejende sandsynligt at skaden har en anden årsag end frostsprængning, idet vi henviser til TI´s udtalelse fra den 15. november 2016, kommentar 7.

Topdanmark har ikke vist den fornødne interesse for en korrekt afdækning af årsagen til skaden. Topdanmark har vist interesse for, at få skadens årsag udlagt som en frostsprængning, men Topdanmark har fortsat ikke skabt det fornødne sikre grundlag for deres påstand og tiden er nu løbet ud. Min klient er nødt til at få udbedret vandskaden.

Min klient har ikke kun sandsynliggjort, men ligefrem dokumenteret og endda via Topdanmarks egen igangsatte trykprøvning og TI-rapport fra den 15. november 2016, at skaden bør henføres til forsikringens dækning.

Topdanmarks rolle i skadesagen bør medføre, at min klient får medhold i sin klage, samt at Topdanmark erstatter udgifterne til udbedring af såvel blandingsbatterier som følgeskaderne i bygningen på grund af vand og skimmel.

Min klients krav er således:
• en byggeteknisk korrekt udbedring af den skete vandskade,
• skimmelsanering,
• kvalitetssikring af skimmelsaneringen foretaget af et andet firma end det firma, der skimmelsanerer og
• udbedring af skaden på/ved blandingsbatterierne, som i øvrigt blev modtaget retur i en tilstand af, at være ødelagte grundet den destruktive undersøgelse. Blandingsbatterierne bør erstattes og monteres igen."

Hertil har selskabet i brev af 3/4 2019 til nævnet bl.a. anført:

"Vi har modtaget vores kunders rådgivers brev af 19. marts 2019.
…
Det ses af brevet, at rådgiveren har misforstået rapporten fra TI af 15. november 2016. Rapporten er bygget op således, at TI opridser vores kundes kommentarer ord for ord, hvorefter de besvarer disse kommentarer.

Rådgiveren fra TI skriver således ikke, at der ikke foreligger klare beviser for, at skaden skyldes frost. Det er vores kundes egen bemærkning. TI's svar fremgår nedenfor.

Tværtimod har TI igennem hele sagen været tydelig omkring, at de mener, at skaden skyldes en frostsprængning. Dette fremgår af de to rapporter fra dem, besvarelsen af spørgsmål samt den generelle dialog med dem, hvilket blandt andet indebar et møde med vores kunder, hvor rådgiveren fra TI deltog og forklarede sine undersøgelser og konklusioner.

Vi finder bemærkningerne omkring ledende spørgsmål mv. forunderlige. Der er tale om en seniorspecialist fra et særdeles anerkendt firma, der har besvaret spørgsmål. Vi stoler på, at han har svaret fyldestgørende og korrekt på spørgsmålene. Hvis han mente noget andet, er vi sikre på, at dette ville fremgå af besvarelsen."

Heroverfor har klagerens advokat i brev af 14/4 2019 til nævnet bl.a. anført:

"Blandingsbatteriet blev af Topdanmark sendt til Teknologisk Institut (TI) i en boblekuvert. Vi er i besiddelse af et foto af kuverten og den er mildest talt noget miserabel at se på. Det tyder i øvrigt på, at der også er sket en hårdhændet håndtering af blandingsbatterierne under forsendelsen/transporten …

Der har således været mekanisk påvirkning af blandingsbatterierne ved monteringen i sin tid og ved afmonteringen inden forsendelsen til TI samt mulige slag og skrammer under transport/forsendelse, da en alm. boblekuvert ikke kan beskytte et tungt armatur. En boblekuvert er ikke beregnet til dette formål.
…
Der er ingen reel dokumentation i skadesagen for, at der skulle være sket en frostsprængning, der har været årsag til skaden. Det er et gæt fra Topdanmarks side, som de har forfulgt, men ikke kan dokumentere allerede af den grund, at beviset her for er ødelagt ved afmontering og transport.

Jeg henviser til fx kendelse 93058. Her udtalte nævnet blandt andet:

'Nævnet har tillige lagt vægt på, at selskabets taksator har udtrykt usikkerhed om årsagen til at røret er sprunget, da han i sin rapport har noteret, at rørsprængningen er sket 'Formodentlig pga. frost'.

Her lod ankenævnet tvivlen komme klager til gode. Vi mener ikke, at der er tvivl om, at der ikke kan være ske en frostsprængning, men hvis ankenævnet har tvivl i sagen, beder vi om, at denne tvivl kommer forbrugeren til gode.

Ligeledes henviser vi til kendelse 86142 om udstrømmende vand i et fritidshus, hvor ankenævnet ikke vurderede, at det kunne være frostsprængning, der var årsagen.
…
Topdanmarks skadesagsbehandling har været mangelfuld/fejlagtig i sagen og det bør ikke komme min klient til skade, at Topdanmark vælger at håndtere skadesagen, som det er tilfældet.

Vi mener, at sagen er ret klar for os at se, og at udfaldet bør være til min klients fordel. Skulle der overhovedet være nogen tvivl hos ankenævnet i sagen, henstiller vi til at denne tvivl kommer min klient til gode, da han ingen indflydelse har haft på Topdanmarks sagshåndtering i skadesagen. Topdanmarks skadesagshåndtering har været Topdanmarks valg.

Hvis Topdanmark får medhold i klagen, vil det vel reelt betyde, at man samtidig legaliserer at forsikringsselskaber kan fjerne bevismateriale og endvidere at forsikringsselskaber kan udsætte bevismaterialet for påvirkning/håndtering/forsendelse uden den nødvendige forudgående bevissikring på selve skadestedet."

18. 93060

Selskabet og klagerens advokat har herefter fremsendt henholdsvis brev af 30/4 2019 og brev af 6/5 2019 til nævnet.

Nævnet har fået forelagt policen, foto af boblekuvert anvendt til fremsendelse af armaturer med påskriften "2 armaturer Frostskade", skærmbillede af vandaflæsninger og andre bilag fra sagen, som i uddrag gengives nedenfor.

Klageren har indhentet to udaterede erklæringer, hvoraf det bl.a. fremgår:

> "Til rette vedkommende.
> Weekenden d 3 & 4 oktober var min hustru og jeg forbi [klager] i sommerhuset i … for i første omgang at se en køjesenge som vi evt. skulle overtage.
> Vi aftalte at vi efter en opmåling hjemme ville give besked om hvorvidt vi havde plads til sengen.
> Søndag kører jeg selv ned til sommerhuset igen for at hjælpe [klager] med at læsse den trailer han havde medbragt med sengen og nogle andre pænt tunge møbler der er blevet i overskud. Efter dette hjælpes vi ad med at lukke sommer huset ned og lukke for vandet, tømme rør og hvad man ellers gør når man lukker ned for vinteren. Sengen kører [klager] så til vores hjemadresse hvor vi får den læsset af.
> …
> Til [klageren]
> Jeg var i sommerhus den 25/2 - 28/2 og tilså i den forbindelse jeres sommerhus den 26/2 2016.
> Dette har vi haft en gensidig aftale om at gøre igennem mange år.
> På dette tidspunkt var der ikke vand på gulvet og hoved- og havedør var låst."

Af taksators besigtigelsesrapport af 29/3 2016, som indeholder fotos af klagerens hus, fremgår bl.a.:

> "Ved besigtigelsen den 29. marts 2016 er det vurderet/konstateret, at skaden skyldes en frost-sprængning af armatur i køkken & bad. Skaden har medført skade på køkken, køkkengulv samt i værelse. Med følgeskade i form af opfugtning.
> Da der er konstateret vand på anlæg og frostsprængning afvises skaden Jf. vilkår punkt 20. Det er endvidere oplyst ved besigtigelsen, at huset altid er uopvarmet. Da huset lukkes ned for vinteren."

Af Teknologisk Instituts rapport af juli 2016 fremgår bl.a.:

> "**1. Baggrund for rapport**
> Baggrunden for rapporten er henvendelse fra Topdanmark Forsikring angående undersøgelse af armaturer fra køkken og håndvask for at konstatere, om der er skader på disse der kan henføres til fx frostpåvirkning.
>
> Armaturerne er blevet indleveret til Instituttet der efterfølgende har undersøgt disse efter at have adskilt dem.

Instituttet har ud over armaturerne modtaget en beskrivelse af ejerens oplevelse af hændelsesforløbet, samt billeder fra skadestedet.

Af ejerens oplysninger fra hændelsesrapporten fremgår det, at det vurderes, at der i perioden mellem den 27-12-2015 og den 08-03-2016 er løbet mellem 44 og 45 m3 vand ud af installationen. Af billede som Instituttet har modtaget kan det ses, at vandmåleren står på 41 m3.

Instituttet har ved kontakt til [forsyningsselskab] fået oplyst, at måleren er skiftet den 06-09-2013.

Ejeren oplyser endvidere i hændelsesrapporten, at der den 02-10-2015 blev lukket for vandet, og at vandet der blev tappet af installationen.

Det er af Topdanmark oplyst, at rørinstallationen er trykprøvet efter at armaturerne er demonteret, og at denne blev fundet tæt.

2. Undersøgelser

…

Instituttet har ligeledes undersøgt køkkenarmaturet og adskilt dette for at se hvordan bl.a. kartuschen og gummipakningernes tilstand var.

…

Da der ikke har været tegn på skader på de plast og gummidele der er inde i armaturet, har Instituttet undersøgt de tilslutninger der har været til selve rørinstallationen for at vurdere hvorvidt der skulle være en af disse der har kunne forårsage vandskaden.

På den kobling der har været til varmtvandstilslutningen har instituttet kunne se, at denne enten ikke har været monteret korrekt, eller har været udsat for mekanisk påvirkning, da den øverste ring ikke længere passer korrekt sammen med omløbermøtrikken. Det kan endvidere ses på røret, at dette har siddet skævt ned i samlingen.

En vurdering af den vandmængde der er strømmet ud kan beregnes ud fra følgende:

Periode mellem observationer er ca. 9 uger (60 – 65 dage).

Instituttet vurderer den reelle vandmængde der er strømmet ud til:

- Aflæst på måler ca. 41 m3 – 2 års forbrug (ukendt og derfor vurderet) hvilket giver en vurderet ud strømmende vandmængde på ca. 30 m3.

Mindste vandstrøm i l/sek. 30000/65 x 24 x 60 x 60 = 0,005 l/sek.

Mindste vandstrøm i l/døgn 30000/65 = 461 liter

Som reference kan det nævnes, at et håndvaskearmatur forudsættes at yde 0,1 liter/sek. ved normaltapning.

Instituttet har ikke mulighed for at vurdere over hvor lang en periode at vandudstrømningen rent faktisk ar fundet sted.

20. 93060

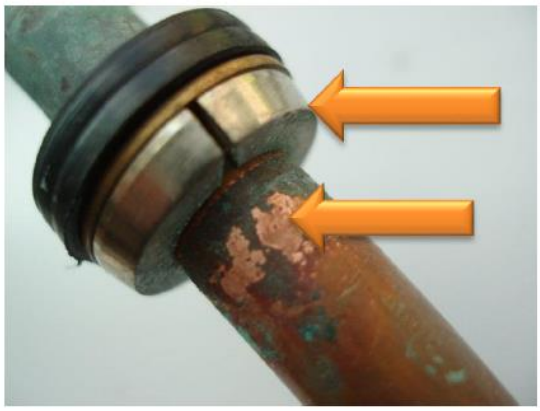

Billede der viser den indvendige del af den omløber samling som Instituttet vurderer enten har været fejlmonteret, eller har været udsat for mekanisk påvirkning.

Den øverste skærering (se pil) er er deformeret således, at den ikke længere passer sammen med omløbermøtrikken.

Der er endvidere tegn udvendigt på røret lige over det sted hvor omløbermøtrikken har siddet der tyder på mekanisk påvirkning (se pil).

Billede af omløbersamlingen der viser, at skæreringen ikke kan komme helt på plads øverst i omløbermøtrikken.

Det vurderes, at skæreringen er blevet påvirket således, at den har udvidet sig så den ikke længere passer, eller at den ikke har være samlet korrekt (skævt).

Da samlingen må formodes at have været tæt gennem alle årene inden skaden er det Instituttets vurdering at fejlen i samlingen må være sket op til skadetidspunktet, og derfor må skyldes en mekanisk påvirkning fx i form af tryk.

3. Vurderinger i forhold til skaden
Instituttet har foretaget følgende vurderinger i relation til skaden og den mulige årsag til denne.

Vurdering 1.

Det er oplyst af ejer, at der er lukket for vandet i starten af oktober, og vandet er tappet af installationen.

For at der kan ske en vandskade må der nødvendigvis være åbnet for vandet efterfølgende. Da vandforsyningen ikke har foretaget målerskift eller tilsvarende i den mellemliggende periode kan det ikke være dem der ved et uheld har åbnet for vandet. Det må derfor være åbnet for vandet på anden vis inden for den periode hvor skaden er sket.

Vurdering 2.
Der er på et tidspunkt der ikke lader sig registrere åbnet for vandet i målerbrønden. Da der er kommet frost i huset på grund af, at dette ikke er opvarmet, er dele af rørinstallationen frostpåvirket således, at omløbersamlingen på varmtvandstilslutningen til køkken-armaturet er blevet skadet på grund af mekaniske påvirkninger (primært tryk). Da frost-påvirkningen er forsvundet har samlingen været utæt, og vandet er strømmet ud i køkkenskabet.

Instituttet skal gøre opmærksom på følgende generelle betragtning i relation til aflukkede installationer der sættes vand på:

Såfremt samtlige armaturer m.v. er totalt lukkede og i orden er det Instituttets vurdering, at det rent faktisk ikke er muligt, at der kommer vand helt frem til armaturerne da der er luft i rørsystemet og denne ikke kan sammenpresses så meget. Hvis luften skal ud af rørsystemet skal der være en utæthed eller et åbent armatur.

Det er således, at det i forbindelse med undersøgelsen af armaturerne kunne konstateres, at armaturet til håndvasken har været utæt. Luften har derfor kunnet presses ud denne vej, og installationen er blevet fyldt med vand.

Det er på denne baggrund derfor instituttets vurdering, at der i forbindelse med åbning for vandet har kunne komme vand helt frem i installationen så denne har kunne fryse.

Vurdering 3.
I forbindelse med aflukningen af huset har ejeren ikke lukket for armaturerne efter at installationen er tømt.

Da der af ukendte årsager åbnes for vandet i målerbrønden strømmer vandet nu ud af-det/de af armaturer der ikke ar lukkede, og vil kunne etablere en vandskade såfremt følgende forhold er til stede:

- Afløbet i fx køkkenvasken kan ikke tage den vandstrøm der strømmer ud af armaturet. Dette anser instituttet ikke for sandsynligt da afløbet er dimensioneret til at tage vandstrømmen ved fuldt åbent armatur, og der er ligeledes et overløb i vasken der er dimensioneret til det samme.
- Afløbet er blokeret/lukket med en prop eller tilsvarende, eller at der fx ligger en klud eller tilsvarende i vasken der kan blokere afløbet. Dette forudsætter at der samtidig er foretaget en blokering af overløbet i vasken så vandet ikke kan komme ud denne vej."

Af Teknologisk Instituts rapport af 15/11 2016 fremgår bl.a.:

22. 93060

"I forbindelse med ovenstående sag er instituttet blevet kontaktet for at svare på følgende:

Udarbejde udtalelse vedrørende placering af rør i relation til mulig frostpåvirkning.

Udarbejde skriftlige bemærkninger til kundens kommentarer til Instituttets rapport.

1. Udtalelse vedrørende frostpåvirkninger
I forbindelse med sagen har Instituttet modtaget en skitse der viser hvor I bygningen den rørinstallation der har fået en kraftig mekanisk påvirkning har været placeret.
…

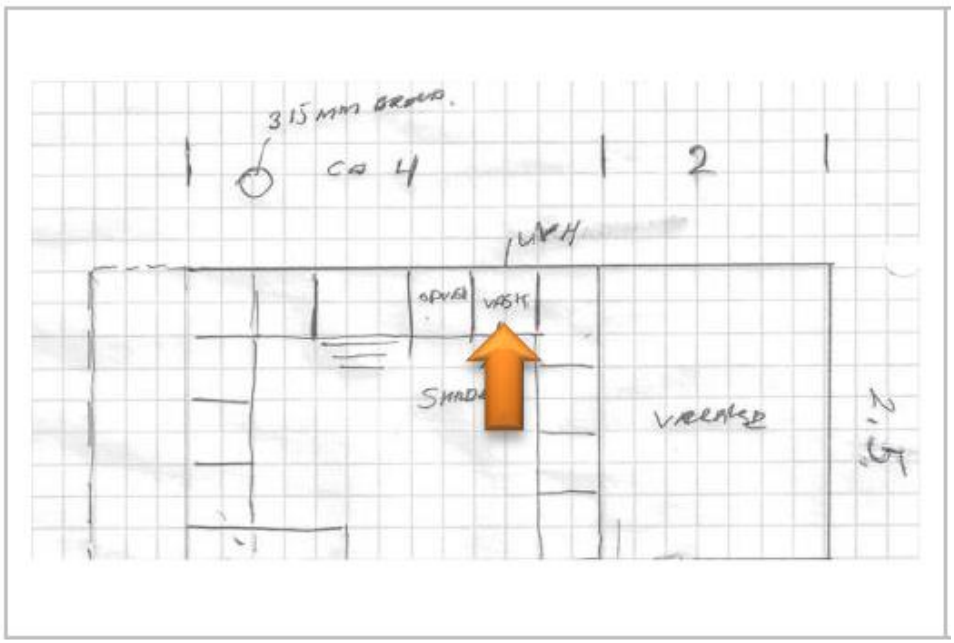

Det er instituttets erfaring, at der kan optræde frost i køkkenskabe der er placeret ud mod ydervæg samtidig med at der er mere eller mindre opvarmet i bygningen. Dette især hvis køkkenskabsdøren er lukket.

I det konkrete tilfælde er det instituttets opfattelse, at der har været frost i selve køkkenskabet hvilket har bevirket at samlingen er skadet, og at dette er foregået uden at resten af installationen har lidt overlast.

Det er ligeledes instituttets erfaring, at skaderne typisk sker på de installationsdele der er svagest fx samlinger og lignende.

2. Bemærkninger til kommentarer fra kunde
Instituttet har valgt, at kopiere kommentarerne fra kunde direkte ind i denne rapport, og derefter komme med bemærkninger til hvert enkelt punkt.
…
'Kommentar 1.
I rapporten fremgår det af punkt 1, at der ud fra ejerens oplysninger at er løbet mellem 44 og 45 m3 vand ud i perioden den 27/12/2015 – 08/03/2016. Dette er ikke korrekt.

I brev af 28.03.2016 fremgår det, at den nævnte mængde vand er løbet ud mellem den 26/02/2016 – 08/03/2016. Idet bekendte af ejeren var nede og tjekke sommerhuset den 26/02/2016, og der var der ingen tegn på vandskade.
Bemærk vandmåler stod på 4.2m3 den 04.10.2015 ved lukning af sommerhuset.'

SVAR:
Instituttet har i sin rapport estimeret, at der er løbet ca. 30 m3 ud i perioden. Dette er ud fra bl.a. oplysninger fra vandforsyningen samt den aflæsning af måleren der kan ses af fremsendt billede.

'Kommentar 2
Af punkt 2 i rapporten fremgår det, at håndvasken i badeværelset ikke viser nogle tegn på at være frostskadet, da Kartuschen eller gummipakningerne i armaturet ville være knust eller kraftigt beskadiget. Håndvasken viser dog tegn på, at den har været utæt i toppen, men at dette skyldes slid og ælde. Det kan derved konkluderes, at der ikke er sket en frostskade på håndvasken i badeværelset.'

SVAR:
Af fremsendt billede kan der ses rust i håndvasken der må stamme fra at hanen har stået og enten dryppet eller småløbet. Dette er baggrund for konklusion vedrørende at hanen har været utæt.

'Kommentar 3.
Af køkkenhåndvasken fremgår det, ligesom på håndvasken i badeværelset, at der ikke kan findes nogle skader på Kartuschen eller gummipakningerne i armaturet, og der er derved ingen tegn på skade i armaturet i køkkenet.'

SVAR:
Ved frostskade ville kartusch have været skadet.

'Kommentar 4.
Dernæst er varmtvandstilslutningen nærmere undersøgt. Det fremgår at den øverste ring i omløbersamlingen ikke længer passer perfekt sammen med omløbermøtrikken. Det er instituttets vurdering, at dette enten kan skyldes fejlmontering, eller at den har været udsat for mekanisk påvirkning.
Instituttet påtaler også et mærke på ydersiden af røret, der kunne tyde på, at røret har været udsat for mekanisk påvirkning. Dette ligner dog mere at røret er blevet ridset eller lign. og visser ingen tegn på revner/huller/tæringer eller lignende, som en mekanisk påvirkning i from af frost bør medvirke.
Derudover vurderer Instituttet at røret har siddet skævt i samlingen. Hvilket også vurderes at skyldes fejlmontering eller mekanisk påvirkning.
Ud fra instituttets undersøgelser kan det derved ikke entydigt siges, om skaderne skyldes fejlmontering eller en mekanisk påvirkning.
Instituttet formoder at samlingen har været tæt i årene inden skaden, og fejlen i samlingen derved må være sket op til skadestidspunktet, og derfor må skyldes en mekanisk påvirkning.
Den mekaniske påvirkning kan dog være i form af mange ting eksempelvis frost, tryk eller lign.
Derfor kan rørene/samlingen godt være fejlmonteret, men have været tæt i alle årene, og så nu forskyde sig ved et tryk fra vandet, når der bliver åbnet for vandet, hvilket medfører en utæthed.
Der kan derved være flere plausible forklaringer på hvorfor samlingen er utæt.'

SVAR:
Det er instituttets vurdering, at den mest sandsynlige forklaring på skaden er mekanisk overlast fx frost.

'Kommentar 5.
Dertil finder vi det meget mærkværdigt at der på hele systemet kun findes et sted hvor det kunne tyde på, at der er sket en frostskade.
Da temperaturforholdende har været de samme i hele huset, burde der ved en mekanisk påvirkning i form af frost være skader på andre dele af systemet, og ikke kun et enkelt sted.
Instituttets argument for at der er kommet vand i røret er netop en utæthed, således at luften har kunnet slippe ud. Såfremt dette er tilfældet må vandet også have trængt helt op i armaturet. I dette fald må det også være givet, at der også i armaturet (på Kartuschen og gummipakningerne) bør forekomme frostskader, hvilket tydeligt fremgår af rapporten ikke at være tilfældet.
Det er beskrevet i rapporten at armaturet i badeværelset er utæt, hvorfor der ud fra samme argumentation også må være trængt vand ind i de pågældende rørføringer. Disse rør har derfor været i samme tilstand som røret i køkkenet, men har ikke givet årsag til vandskader.
Da det må formodes at såfremt årsagen til vandskaden skyldes frostskader, at dette ikke kun er sket isoleret til en enkelt rørføring, men generelt for hele huset i rørføringer, der har indeholdt vand. Hvis der er tale om en frostskade, bør der derfor være tegn på at systemet har været udsat for frost flere steder, og ikke bare et isoleret sted på systemet.'

SVAR:
Instituttet skal henvise til den besvarelse der er vedrørende rørplaceret i køkkenskab mod ydervæg.

'Kommentar 6.
Det har ikke været muligt for Instituttet at fastlægge over hvor lang en periode vandudstrømningen rent faktisk har fundet sted. Det havde været en oplagt metode til at fastlægge det præcise tidspunkt for skadens indtræden.
Ved undersøgelse af vandskaden i huset, blev der lavet en trykprøve på rørene i huset. Ejeren opfordrede taksator til at der også blev lavet en trykprøvning på tilslutningen inden man skilte systemet ad, hvilket taksator ikke mente var nødvendigt, og tilslutningen blev derved skilt ad, inden der blev lavet en trykprøve på tilslutningen.
Vi finder det dog tvivlende at instituttet kan lave en ny retvisende test, da de ikke kan samle tilslutningen præcis som den har siddet i huset.'

SVAR:
Instituttet har ikke mulighed for at gennemføre en trykprøve så snart at fx en samling eller tilsvarende har været adskilt.

'Kommentar 7.
Vi er dermed ikke enige af den endelige vurdering af skaden i vurderingen i punkt 3 i rapporten, da der ikke foreligger klare beviser for, at der er tale om en frostskade. Teknologisk Institut skriver direkte at skaden kan skyldes fejlmontering eller mekanisk påvirkning. Der er derved ikke noget entydigt bevis på at skaden skyldes frost, og derfor mener vi ikke, at der ved erstatningsudmålingen af denne skade er tale om, at policebestemmelsen vedr. frostskader finder anvendelse. Der er derimod er tale om en almindelig vandskade.'

SVAR:
Instituttet skal igen henvise til udtalelse vedrørende rør der er placeret i køkkenskab mod ydervæg."

Af udateret brev fra klageren til selskabet fremgår bl.a.:

"Teknologisk Instituttet skriver i deres svar på vores kommentarer til rapporten, at frostskaden er på omløbermøtrikken i samlingen mellem rørinstallationen og blandingsbatteriet. De skriver dog også, at de ikke kan gennemføre en trykprøve, der er retvisende så snart en samling eller tilsvarende har været adskilt.

Hvis det netop er samlingen der vurderes at være utæt, og da denne ikke kan trykprøves ved et retvisende test, har vi svært ved at se hvordan denne så kan vurderes skyld i vandskaden, og endda via en frostpåvirkning, når det vel og mærke sagtens kan tænkes, at den var tæt, da samlingen sad i køkkenskabet.
…
Af kommentarerne til rapporten fremgår det ydermere ved flere af kommentarerne/vurderingerne, at samlingen, der menes at være utæt sidder i et køkkenskab op ad en uisoleret ydervæg. Dette er dog ikke tilfældet, da hele huset er isoleret med ca. 75 mm isolering på alle ydervægge.

Derudover skal det tilføjes, at skabslågerne i køkkenet aldrig er lukket, når sommerhuset forlades.

Ydermere er installationerne til håndvasken på badeværelset også placeret op af en ydervæg, der vender i samme verdensretning som ydervæggen i køkkenet. Vi finder det ikke sandsynligt, at der skulle være varmere på ydervæggen i badeværelset end ved ydervæggen i køkkenet."

Nævnet har modtaget oversigt af 22/9 2017 fra DMI over "Timedata for de tre parametre (min, middel og maks. temperatur) fra [målestation] for perioden 27.12.2015 til 09.03.2016", hvoraf det fremgår, at der var minusgrader i en del af perioden 2/1 2016 – 23/1 2016, den 17/2 2016 og i en del af perioden 26/2 – 29/2 2016.

Af VVS-mands mails af 18/10 2017 til klageren fremgår bl.a.:

"Vi er blevet bedt om at tage bl. Batterier af før trykprøvning af [taksator] fordi der har været mistanke om frostsprængning og hvis de har fået frost så vil det ikke være muligt at udføre trykprøvning.
…
Vores procedure for fejlfinding på vandinstallation er som flg.
Visuel gennemgang af installationen og hvis det ikke viser noget foretager vi en trykprøvning af hele installationen inkl. armaturer enten med gas eller med vand, inden vi foretager os yderligere."

Af klagerens advokats mail af 1/12 2017 til Teknologisk Institut fremgår bl.a.:

"Vi drøftede problemet med, at man ikke har foretaget en trykprøve inden afmontering.
Du udtalte i den forbindelse, at man reelt set ikke ved, hvori problemet består, da den eksakte sandhed alene kan findes i den manglende trykprøve.
Det er derfor ikke er muligt at lave en retvisende trykprøve på nuværende tidspunkt – en sådan skulle være lavet inden afmontering.
Er det korrekt forstået af mig?"

Af Teknologisk Instituts mail af 12/12 2017 til klagerens advokat fremgår bl.a.:

"Det er i realiteten rigtigt forstået.
Da der ikke blev lavet en trykprøve på den skadede installation er det aldrig rigtigt fastslået hvor skaden har været. Det betyder, at skadestedet i min rapport er fastlagt ud fra de efterfølgende tekniske undersøgelse som jeg har lavet på armaturet.
Det er ikke muligt at lave en retvisende trykprøve efter at dele i installationen er demonteret."

Af udtalelse af 18/2 2018 fra en rådgivende ingeniør, som klageren har indhentet, fremgår bl.a.:

"**Spørgsmål om temperaturforhold i huset.**
Huset har henstået uopvarmet.
Alle bygningsdele er isoleret med 75 mm mineraluld; gulv, ydervæg og tag.
Der er intet argument for at der lokalt i bygningen skal være forskellige temperaturforhold, herunder en 'lokal' frostsituation.
Alle installationer vil være udsat for identisk temperaturforhold.
Såfremt der har været en frostsituation og et dryppende armatur, så må det formodes at også vandlås under vask er vandfyldt – og dermed frostsprængt.

Mekanisk påvirkning af samling
Montagemetode for en skæreringssamling er netop en mekanisk påvirkning når samlingen tilspændes, så skæreringen kan skære i rørmaterialet. Ved samling kan den mekaniske påvirkning ses i rørmaterialet.
Hvor vidt den konstaterede 'mekaniske' påvirkning kan tilskrives montage eller en frysningssituation vil være hypotetisk.

Vurdering og konklusion i rapport
De vurderinger, der er anført i rapport fra Teknologisk institut er alle baseret på TI's skønsmæssige vurdering.

Sammenfatning og vurdering af fremlagte argumenter
Baseret på den fremlagte dokumentation er der ingen evidens for at der er sket en frostsprængning af vandinstallationen.
Et dryppende armatur vil fylde vandlås under vask. Såfremt der er sket en frysning af armatur, så vil der ikke blive tilført vand til vandlås. Vandlås vil også fryse og dermed vise tegn på frostsprængning.
Argument om at der er mekanisk påvirkning af rør samlet med kompressionsfittings, er alene et tegn på at der ved samling af kompressionsfitting er brugt en mekanisk tilspænding, ellers opnås ikke tæthed i samlingen."

Ankenævnet *for* Forsikring

27. 93060

Af forsikringsbetingelserne 5342-4 marts 2006 fremgår bl.a.:

> "**20 Hvilke skader er dækket**
> Det er en forudsætning for dækningen, at den opståede skade ikke skyldes det forsikredes mangelfulde vedligeholdelse, slid, overbelastning, fejlkonstruktion, fejlmontering eller anden fejl ved fremstillingen eller opførelsen.
> I frostperioder skal rør, beholdere mv. holdes tømte for vand, hvis huset er uopvarmet.
> …
> **D Udstrømning** af vand, olie eller kølevæske.
> 1. Forsikringen dækker skade på grund af vand, olie eller kølevæske, der tilfældigt og pludseligt strømmer ud fra
> a. røranlæg og dertil knyttede installationer, herunder køle- og fryseanlæg.
> b. vand-, varme- og sanitetsinstallationer.
>
> 2. Forsikringen dækker ikke
> …
> f. vandskade som følge af frostsprængning, der ikke skyldes tilfældigt svigt i varmeforsyningen."

Nævnet udtaler:

Klageren anmeldte den 14/3 2016 en vandskade i sit fritidshus. Selskabet besigtigede huset den 29/3 2016 og afviste dækning under henvisning til, at fritidshuset havde henstået uopvarmet, at der var vand på anlægget, og at vandskaden skyldtes en frostsprængning af et brugsvandsrør.

Selskabet foretog fornyet besigtigelse den 31/5 2016, hvor taksatoren afmonterede køkken- og badeværelsesarmaturerne og foretog en trykprøvning af det resterende vandanlæg. Trykprøvningen viste ikke nogen utæthed, hvorefter armaturerne blev sendt til Teknologisk Institut til undersøgelse med fotos af vandinstallationerne. Selskabet har på baggrund af Teknologisk Instituts erklæringer fastholdt afvisningen af skaden.

Klageren ønsker, at selskabet skal dække en byggeteknisk korrekt udbedring af vandskaden, skimmelsanering, kvalitetssikring af skimmelsaneringen, udbedring af skaden på/ved blandingsbatterierne og erstatning og montering af nye blandingsbatterier.

Klageren har blandt andet anført, at taksatoren allerede ved den første besigtigelse den 29/3 2016, før der var sket nogen reel undersøgelse eller test, udtalte, at der var tale om en frost-

sprængning. Endvidere har han anført, at han anførte over for taksatoren ved besigtigelsen den 31/5 2016, at en trykprøvning af vandinstallationerne burde ske inden afmontering af armaturerne, hvilket taksatoren afviste. Klageren har anført, at hvis trykprøvning var sket med armaturerne monteret, ville testen have vist, hvor utætheden præcist var. Han har yderligere anført, at da taksatoren sendte armaturerne til Teknologisk Institut, skrev taksatoren på kuverten, at årsagen til frostskaden skulle undersøges, hvorfor Teknologisk Institut ikke blev bedt om at finde skadesårsagen. Klageren har hertil bemærket, at Teknologisk Instituts rapport er baseret på en fejlagtig oplysning om, at sommerhuset ikke er isoleret, selv om huset har 75 mm isolering.

Klageren har anført, at vandinstallationerne blev tømt for vand i oktober 2015, og at han derfor har overholdt sikkerhedsforskriften i forsikringsbetingelserne om at tømme rørene for vand, når huset er uopvarmet. Klageren har anført, at han ikke ved, hvem der har åbnet for stophanerne i brønden, og han har fremlagt en udateret udtalelse fra en bekendt, der bevidner, at han i weekenden den 3-4/10 2016 hjalp klageren med at lukke for vandet og tømme rørene.

Klageren har fremlagt en udateret vidneerklæring, hvor hans nabo udtaler, at han besigtigede huset den 26/2 2016 og konstaterede, at alt var ok. Klageren har bemærket, at middeltemperaturen i perioden mellem den 26/2 2016 og den 8/3 2016, hvor han konstaterede vandskaden, ifølge DMI har været mellem -2,2 og +5,3 grader. Klageren har anført, at med isolering i væggene har temperaturen inde i huset været over temperaturen udenfor, og det derfor ikke er bevist, at der har været frostgrader i tilstrækkeligt omfang til at forårsage en frostskade på rørinstallationen.

Klageren har endvidere fremlagt en erklæring fra en rådgivende ingeniør af 18/2 2018, hvori det blandt andet anføres, at der ingen evidens er for, at der er sket en frostsprængning af vandinstallationen, og at det forhold, at vandlåsen under vasken i køkkenskabet ikke var frostsprængt, støtter denne antagelse.

29. 93060

Selskabet har anført, at Teknologisk Instituts medarbejder i mail til selskabet af 2/1 2019 blandt andet har anført, "Med min bedste overbevisning har jeg meget svært ved ikke at vurdere, at skaden skyldes frost. De undersøgelser jeg har foretaget giver et billede af, at samlingen har været udsat for mekanisk overlast, hvilket under normale forhold kun kan ske i forbindelse med frost".

Selskabet har endvidere anført, at det, ud fra de beregninger, som Teknologisk Institut har foretaget, har estimeret, at vandudstrømningen har fundet sted i en periode på mellem 7 - 45 dage, og at der har været frost i den pågældende periode, hvilket vidner om, at der er tale om en frostsprængningsskade. Selskabet har anført, at det forhold, at klagerens naboer har tilset huset den 26/2 2016 ikke udelukker, at skaden allerede på det pågældende tidspunkt var indtrådt, da det fremgår af fremlagte fotos, at vandet på gulvet ikke er særligt tydeligt, og at der ikke er oplysninger om, at naboerne har været inde i huset.

Selskabet har anført, at de temperaturmålinger, som klageren har fremlagt, er behæftet med den fejl, at de ikke er taget på skadestedet, men på en målestation, og at det ikke kan udelukkes, at der lokalt har været koldere på skadestedet, idet sommerhuset ligger i en lavning, hvor der alt andet lige er koldere. Selskabet har anført, at der er tale om et ældre uopvarmet træsommerhus, der er minimalt isoleret, hvilket typisk medfører frostsprængningsskader, når man vælger at lade huset stå uopvarmet vinteren igennem.

Det fremgår af Teknologisk Instituts rapport af juli 2016, at "Efter adskillelsen af armaturet kunne der ikke konstateres skader på kartuschen eller på de gummipakninger der var i armaturet. Hvis armaturet havde været udsat for frost ville disse dele typisk havde været knust eller kraftigt beskadiget. Instituttet har ligeledes undersøgt køkkenarmaturet og adskilt dette for at se hvordan bl.a. kartuschen og gummipakningernes tilstand var … Der er ikke tegn på at denne har været udsat for mekanisk påvirkning fx frost der skulle have kunne skade den … Da der ikke har været tegn på skader på de plast og gummidele der er inde i armaturet, har Instituttet undersøgt de tilslutninger der har været til selve rørinstallationen for at vurdere hvorvidt der skulle

være en af disse der har kunne forårsage vandskaden. På den kobling der har været til varmtvandstilslutningen har instituttet kunne se, at denne enten ikke har været monteret korrekt, eller har været udsat for mekanisk påvirkning, da den øverste ring ikke længere passer korrekt sammen med omløbermøtrikken. Det kan endvidere ses på røret, at dette har siddet skævt ned i samlingen. En vurdering af den vandmængde der er strømmet ud kan beregnes ud fra følgende: Periode mellem observationer er ca. 9 uger (60 – 65 dage). Instituttet vurderer den reelle vandmængde der er strømmet ud til: - Aflæst på måler ca. 41 m3 – 2 års forbrug (ukendt og derfor vurderet) hvilket giver en vurderet ud strømmende vandmængde på ca. 30 m3 … Instituttet har ikke mulighed for at vurdere over hvor lang en periode at vandudstrømningen rent faktisk har fundet sted".

Ud for et foto af samlingen mellem rør og køkkenarmatur er det anført i rapporten "Billede der viser den indvendige del af den omløber samling som Instituttet vurderer enten har været fejlmonteret, eller har været udsat for mekanisk påvirkning. Den øverste skærering (se pil) er er deformeret således, at den ikke længere passer sammen med omløbermøtrikken. Der er endvidere tegn udvendigt på røret lige over det sted hvor omløbermøtrikken har siddet der tyder på mekanisk påvirkning (se pil) … Det vurderes, at skæreringen er blevet påvirket således, at den har udvidet sig så den ikke længere passer, eller at den ikke har være samlet korrekt (skævt). Da samlingen må formodes at have været tæt gennem alle årene inden skaden er det Instituttets vurdering at fejlen i samlingen må være sket op til skadetidspunktet, og derfor må skyldes en mekanisk påvirkning fx i form af tryk".

I rapporten bemærkes det endvidere blandt andet, "Der er på et tidspunkt, der ikke lader sig registrere åbnet for vandet i målerbrønden. Da der er kommet frost i huset på grund af, at dette ikke er opvarmet, er dele af rørinstallationen frostpåvirket således, at omløbersamlingen på varmtvandstilslutningen til køkken-armaturet er blevet skadet på grund af mekaniske påvirkninger (primært tryk). Da frost-påvirkningen er forsvundet har samlingen været utæt, og vandet er strømmet ud i køkkenskabet".

31. 93060

I forsikringsbetingelsernes pkt. 20 er det anført, at blandt andet rør i frostperioder skal holdes tømte for vand, hvis huset er uopvarmet. Ifølge forsikringsbetingelserne pkt. 20 D dækker forsikringen skade på grund af vand, der tilfældigt og pludseligt strømmer ud fra røranlæg og vandinstallationer. Forsikringen dækker dog ifølge pkt. 20.D.2.f ikke "vandskade som følge af frostsprængning, der ikke skyldes tilfældigt svigt i varmeforsyningen".

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet efter en samlet vurdering, at selskabet har bevist, at vandskaden er sket som følge af en frostsprængning i koblingen mellem armaturet og varmtvandstilslutningen i skabet under vasken. Nævnet har blandt andet lagt vægt på det anførte om frostperioder i januar og februar 2016 og rapporterne og udtalelserne fra Teknologisk Institut, hvor det anføres, at vandskaden med overvejende sandsynlighed skyldes en frostsprængning af røret.

Nævnet finder, at klageren ikke har godtgjort, at vandet skulle være åbnet ved f.eks. hærværk, og kan, efter det oplyste om, at ejendommen var uopvarmet, herefter ikke kritisere selskabets afgørelse. Nævnet finder endvidere ikke grundlag for at pålægge selskabet at betale klagerens advokatomkostninger.

Det, som klageren i øvrigt har anført, kan ikke føre til andet resultat.

32. 93060

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

_____

Klageren får ikke medhold.

Jens Kruse Mikkelsen

formand